

MINISTERSTWO NAUKI I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
KOMITET POLITYKI NAUKOWEJ

Warszawa, 22 lutego 2019

Szanowny Pan
Dr Jarosław GOWIN
Wiceprezes Rady Ministrów
Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Szanowny Panie Prezencie

W dniu 20 lutego 2019 r. miało miejsce drugie spotkanie dotyczące programu "Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza". W spotkaniu uczestniczyli m.in. przedstawiciele Komitetu Polityki Naukowej. Zdaniem Komitetu Polityki Naukowej, mimo uwzględnienia niektórych z wcześniejszych uwag KPN, założenia i procedury konkursu są modyfikowane w kierunku, który nie jest zgodny z jego celem, czyli wyłonieniem uczelni o największym potencjale doskonałości badawczej w wybranych przez te uczelnie obszarach strategicznych.

W szczególności, zwraca uwagę nacisk kładziony przez Ministerstwo na parametryczny wymiar oceny, co w sposób oczywisty zbliża proces wyłaniania zwycięskich uczelni do standardowej oceny parametrycznej. Należy jednak zwrócić uwagę, iż ocena parametryczna przeprowadzana była dotychczas na poziomie wydziałów, a więc jednostek porównywanych tak pod względem "dyscyplinowym", jak i organizacyjnym. W przypadku konkursu "Inicjatywa Doskonałości" ocenie i porównaniu będą podlegały jednostki niemożliwe do porównania w oparciu o standardowe mierniki, albowiem są to różne obszary strategiczne (różne dyscypliny lub ich kombinacje – w przypadku obszarów interdyscyplinarnych) w obrębie uczelni o różnej wielkości i strukturze. Dlatego posługiwanie się tymi samymi wystandaryzowanymi narzędziami oceny doprowadzi do zniekształcenia wyników konkursu poprzez z jednej strony zachęcanie uczelni do preferowania obszarów o np. wysokiej cytowalności czy wysokim poziomie finansowania grantowego (wynikającego ze specyfiki danej dyscypliny a nie z jej poziomu na danej uczelni), a z drugiej narzuci ekspertom posługiwanie się w ocenie tymi właśnie wskaźnikami mimo ich nieadekwatności do celów konkursu.

Mając na względzie konieczność zróżnicowania tego konkursu w porównaniu ze standardową oceną parametryzacyjną jednostek, oraz umożliwienie przeprowadzenia rzetelnej oceny w warunkach skrajnego zróżnicowania tak "dyscyplinowego", jak i organizacyjnego porównywanych jednostek, KPN ponawia wnioski o **zmaksymalizowanie oceny eksperckiej i zminimalizowanie znaczenia elementów parametrycznych**. W szczególności, KPN postuluje:

- Usunięcie z Komunikatu art. IV.4. o równych wagach przypisanych kryteriom, czyli pozostawienie kwestii znaczenia przypisanego poszczególnym kryteriom w gestii ekspertów;
- Usunięcie z Komunikatu art. IV.3., który w sztywny sposób narzuca ekspertom ocenę parametryczną;
- Wprowadzenie zapisu o tym, iż wynikające z ustawy kryteria (art. IV.2) zostaną wykorzystane przez ekspercki zespół oceniający do oceny (wzorem niemieckiego konkursu na centra doskonałości) 1) stanu obecnego i przeszłych osiągnięć, oraz 2) planów i potencjału zmiany. Można tym ogólnym elementom oceny przypisać wagi w celu położenia nacisku na drugi element.

Wskaźniki parametryczne mogą zostać wykorzystane przez uczelnie w ich wnioskach, a sposób ich wykorzystania (np. czy są to wskaźniki czysto ilościowe czy też jakościowe, np. ze wskazaniem jakości cytowań a nie tylko ich liczby) będzie elementem oceny przez panel ekspercki. Jednocześnie należy się posłużyć oceną jakościową, jak proponowane wcześniej przez KPN najważniejsze osiągnięcia w priorytetowych kierunkach badań i edukacji (np. sylwetki młodych i doświadczonych badaczy, prestiżowe granty itp.).

Drugim głównym postulatem KPN jest zapewnienie rzetelności procesu oceny wniosków. Zdaniem KPN konieczne jest, by **wszyscy członkowie zespołu eksperckiego oceniali wszystkie wnioski**. Przydział wniosków do niewielkich podzespołów w sposób oczywisty zrelatywizuje proces oceny do danego „koszyka” wniosków. Zdaniem KPN ze względu na istotne zróżnicowanie ocenianych podmiotów ocena jednego wniosku powinna być podejmowana wyłącznie w kontekście wszystkich pozostałych, a nie tylko kilku wybranych.

PRZEWODNICZĄCY

KOMITETU POLITYKI NAUKOWEJ

Prof. dr hab. Tomasz Żylicz